

Isänpäiväkunniamerkkiesitykset vuonna 2025

Khall 10.03.2025 § 61
49/01.02.03.01/2025

Valmistelija hallinto- ja talousjohtaja Jonne Karinkanta

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto pyytää esityksiä vuoden 2025 isänpäiväkunniamerkkien saajiksi toimialueellaan Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa. Isänpäiväkunniamerkit jaetaan ensimmäisen kerran isänpäivänä 9.11.2025. Isille jaettava kunniamerkki jatkaa Vuoden isä -palkintojen perinnettä, joka uuden kunniamerkin myötä on lakkautettu.

Jakelussa mainittuja pyydetään tiedottamaan alueellaan sopivaksi katsomallaan tavalla isänpäiväkunniamerkkien hakumenettelystä ja tekemään omat perustellut esityksensä isänpäiväkunniamerkkien saajiksi.

Isänpäivän kunniamerkki on Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan I luokan mitali kultaristein (SVR M I kr). Perusteina kunniamerkin saamiselle ovat ehdokkaan ansiot lasten ja nuorten esimerkillisestä kasvattajana, vastuullisena ja välittävänä vanhempana ja hyvän arjen edistäjänä sekä laajemminkin yhteisvastuullisena toisista huolehtimisen ja välittämisen turvaajana. Myös muita yleisempiä ansioita voidaan ottaa huomioon vanhemmuuden rinnalla.

Biologisten isien lisäksi myös adoptioisiä, sijaisperheiden isiä ja tukiperheiden isiä voidaan ehdottaa palkittaviksi. Huomioon otetaan myös laajempi yhteiskunnallinen kasvatusvastuu, kuten toiminta lastensuojelu- ja perhejärjestöissä, nuoriso- ja urheilujärjestöissä, koululautakunnissa sekä vanhempainyhdistyksissä. Jos isänpäiväkunniamerkkiä ehdotetaan muulle kuin biologiselle isälle, ehdotukselle olisi eduksi, jos sen mukana olisi perheen hyvin tuntevan henkilön ja/tai perheessä asuneen lapsen puoltokirje. Ammatissaan kasvattajana toimivalle kunniamerkkiä ei kuitenkaan myönnetä.

Ehdokkaiden alaikäraja on 40 vuotta. Pyrkimyksenä on, että palkittavat isät edustavat mahdollisimman erilaisia ja monimuotoisia perheitä, ml. yksinhuoltajat, sekä eri väestöryhmiä, kuten romanit, saamelaiset ja maahanmuuttajataustaiset isät. Ehdokkaiden tulee edustaa tasapuolisesti erilaisia isiä myös ikänsä puolesta. Lasten lukumäärä ei ole määräävä peruste palkitsemiselle.

Vähintään puolet ritarikunnille menevistä esityksistä kohdistetaan kuntien, järjestöjen tai vastaavien yhteisöjen tekemiin esityksiin. Enintään puolet kohdistetaan palkittaviksi esitettyjen isien omien lasten jättämiin hakemuksiin. Muiden yksityisten tahojen, kuten sukulaisten tai ystävien tekemiä ehdotuksia ei voida hyväksyä. Esityksen tekijänä tulee olla viranomainen, järjestö tai muu yhteisö.

Omien lasten tekemiin hakemuksiin tulee liittää vähintään kaksi luotettavaa, toisistaan riippumatonta puoltavaa lausuntoa sellaisilta järjestöiltä tai muilta yhteisöiltä, jotka tuntevat hyvin kysymyksessä olevan perheen (esim. koulu tai seurakunta). Puoltolausunnossa tulee olla maininta, että lausunto on annettu isänpäiväkunniamerkkiehdotusta varten.

Sosiaali- ja terveysministeriö tekee aluehallintovirastojen esitysten perusteella kunniamerkkiesityksen ritarikunnille.

Isänpäiväkunniamerkin hakeminen sekä isille jaettavat mitalit ovat maksuttomia. Kunniamerkit luovutetaan isänpäivänä, marraskuun toisena sunnuntaina isänpäiväjuhlassa Helsingissä.

Kunniamerkin ehdotuslomakkeena on käytettävä tämän ohjekirjeen liitteenä olevaa sähköisesti täytettävää Ritarikuntien kunniamerkkiehdotus-lomaketta. Lisäksi mukana tulee toimittaa tämän ohjekirjeen liitteenä oleva sosiaali- ja terveysministeriön liitelomake täytettynä. Ehdotukset kunniamerkkien saajista tulee lähettää allekirjoitettuna ja kirjepostina Pohjois-Suomen aluehallintoviraston kirjaamoon.

Kunniamerkkiehdotus- ja liitelomakkeet löytyvät myös STM:n verkkosivuilta ja suomi.fi -verkkosivuilta.

Esitykset on toimitettava perjantaihin 14.3.2025 mennessä osoitteeseen: Pohjois-Suomen aluehallintovirasto, kirjaamo, PL 6, 13035 AVI.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Manninen Marjukka Iin kunta
Päätösesitys	Esityksestä päätetään kokouksessa.
Päätös	Jätettiin pöydälle.